

Quickscan natuurtoets

Herontwikkeling Lange Nieuwstraat

Lange Nieuwstraat te Tilburg

ZENZO ZUID MV

Quickscan natuurtoets

Herontwikkeling Lange Nieuwstraat

Lange Nieuwstraat te Tilburg

Opdrachtgever: ZENZO ZUID MV

Projectnummer: 3239.01

Datum: 24-11-2020

Projectleider en rapporteur: Laura Tilleman

Autorisatie: Jur Metselaar

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem
info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	3
2	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	4
2.1	Beschrijving projectgebied	4
2.2	Algemene constatering	4
2.3	Geplande werkzaamheden	5
3	WERKWIJZE.....	6
3.1	Bureauonderzoek	6
3.2	Veldbezoek	6
3.3	Betrouwbaarheid	6
4	BELEIDSKADER	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Gebiedsbescherming	7
4.3	Soortbescherming	8
4.4	Houtopstanden	8
5	RESULTATEN	9
5.1	Gebiedsbescherming	9
5.2	Soortbescherming	10
5.3	Samenvatting	16
6	CONCLUSIE	17
6.1	Conclusies soort- en gebiedsbescherming	17
6.2	Nader onderzoek	18
7	LITERATUURLIJST	19
7.1	Referenties	19
7.2	Gebruikte websites	19
7.3	Overige geraadpleegde bronnen	19

1 INLEIDING

In opdracht van ZENZO ZUID MV is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd aan de Lange Nieuwstraat 255 en de Gasthuisring 28, 30 en 30a te Tilburg. Het plan voorziet in de sloop van de bestaande bedrijfsbebouwing en de realisatie van ca. 17 nieuwbouwwoningen, verschillende tuingronden en enkele parkeerplaatsen.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk: Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en de Groenblauwe mantel. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Als (nadelige) effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, moeten er mitigerende/compenserende maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), het beleidskader (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Tilburg. In de huidige situatie is het projectgebied volledig bebouwd met bedrijfsbebouwing. De bebouwing is door middel van een doorgang vanaf de Gasthuisring, ter hoogte van nummer 28, bereikbaar. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ruim 3.000 m². De directe omgeving van het projectgebied kan omschreven worden als woonmilieu. Ten westen van het gebied bevindt zich de Gasthuisring en ten zuiden van het projectgebied bevindt zich de Lange Nieuwstraat (figuur 1).

Figuur 1. Ligging projectgebied (rood kader) aan de Lange Nieuwstraat.

2.2 Algemene constatering

Binnen het projectgebied zijn verschillende gebouwen aanwezig. Aan de oostelijke zijde van het projectgebied bevinden zich twee loodsen; één is toegankelijk vanaf de Lange Nieuwstraat en de ander is toegankelijk via de Gasthuisring. De eerste loods staat momenteel leeg en de tweede loods is in gebruik als garage. In het noorden van gebied is een gebouw aanwezig dat in gebruik is als kunstatelier. Verder zijn er in het zuidwesten van het gebied nog twee gebouwen aanwezig die met elkaar verbonden zijn. Het westelijke deel hiervan is in gebruik als schuur/opslag, de bovenste verdieping en het oostelijke deel zijn niet in gebruik en deels ontoegankelijk vanwege de vervallen staat. De doorgang naar het terrein vanuit de Gasthuisring is verhard, aan de zijanten is lage begroeiing aanwezig die op sommige plaatsen de verharding overwoekerd. Figuur 2 geeft een sfeerimpressie van het projectgebied.

Figuur 2. Impressie van het projectgebied. Linksboven de leegstaande loods, rechtsboven het vervallen pand, linksonder het atelier (links) en de garage (rechts) en rechtsonder de terreinverharding ten westen van het atelier.

2.3 Geplande werkzaamheden

ZENZO ZUID MV is voornemens het projectgebied te transformeren naar een nieuw woonmilieu met ca. 17 grondgebonden woningen. Verschillende woningen zijn voorzien van tuingronden en er zullen ook parkeerplaatsen binnen het projectgebied worden gerealiseerd. Om dit nieuwe woonmilieu mogelijk te maken wordt de bestaande bebouwing gesloopt.

3 WERKWIJZE

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied t.o.v. beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is uitgevoerd op 18 november 2020 en vond plaats van 14:25 tot 15:35. Tijdens het veldbezoek was het zonnig, stond er een matige wind (Z4) en was het 17 graden Celsius. Er is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde planten- en diersoorten. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, met inbegrip van sporen als braakballen, uitwerpselen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of wanneer inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4 BELEIDSKADER

4.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel de natuur te beschermen, te ontwikkelen en de biologische diversiteit te behouden en herstellen. Voor ruimtelijke ingrepen zijn naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) ook hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (soortenbescherming) en hoofdstuk 4 (houtopstanden) van de Wnb van belang. Beschermde gebieden die geen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk zijn gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland. Deze gebieden vallen echter niet onder de Wnb, maar worden op provinciaal niveau beschermd.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn gebieden waarin habitats en soorten beschermd worden die van Europees belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Projecten en andere handelingen die negatieve effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning. Dit geldt niet alleen voor projecten en handelingen binnen het Natura 2000-gebied. Ook projecten en handelingen aangrenzend of buiten het gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omringende agrarische gebieden te verbinden. Het NNN is niet meegenomen in de Wnb; provincies wijzen zelf gebieden aan en dragen de verantwoordelijkheid voor het NNN en zijn behoud en ontwikkeling. In Noord-Brabant worden deze gebieden Natuurnetwerk Brabant genoemd (NNB).

Ruimtelijke ingrepen mogen de kenmerken en waarden van het NNB niet schaden. Dit wordt gewaarborgd door het 'nee, tenzij'-principe (Provincie Noord-Brabant, 2020). Een bestemmingsplan dat toepassing geeft aan het nee, tenzij-principe, bevat een onderbouwing dat:

- er sprake is van een groot openbaar belang;
- er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het Natuur Netwerk Brabant;
- er geen andere oplossingen voorhanden zijn die de aantasting van het Natuur Netwerk Brabant voorkomen;
- de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt;
- er bij het verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie;
- op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

Groenblauwe mantel

Om het Natuurnetwerk Brabant te versterken heeft de provincie de Groenblauwe mantel in het leven geroepen. Deze gebieden verbinden het Natuurnetwerk Brabant met het landelijk gebied en bestaan voornamelijk uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Binnen de Groenblauwe mantel is een ontwikkeling alleen mogelijk als deze een positieve bijdrage levert aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken in het gebied en als er regels worden opgesteld voor deze bescherming (Provincie Noord-Brabant, 2020).

4.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (Wnb § 3.2)
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3)

In bovengenoemde paragrafen uit het Wnb zijn verbodspalingen vastgesteld en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling verleend kan worden. De verbodsbepalingen houden in dat vogels en andere beschermde soorten niet gedood of opzettelijk gestoord mogen worden en nesten, voortplantings- en rustplaatsen niet beschadigd mogen worden. Verder mogen beschermde planten niet geplukt of vernield worden. Als de werkzaamheden van het project leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

4.4 Houtopstanden

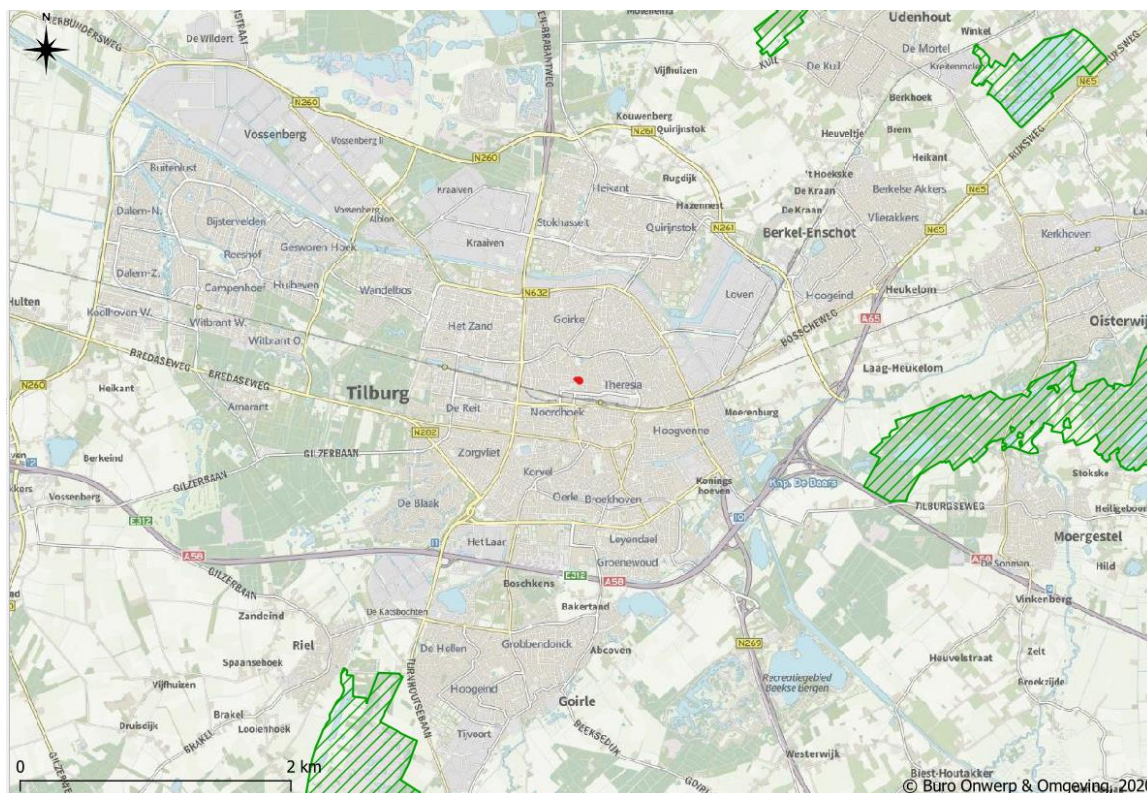
Als houtopstanden buiten de bebouwde kom worden geveld kan er een meld- en herbeplantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Wet natuurbescherming omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die een oppervlakte van 10 are of meer beslaan. Ook wordt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen als houtopstand gerekend (Wnb §4.1). Omdat het perceel binnen de bebouwde kom valt is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor de kap van houtopstanden binnen de bebouwde kom geldt gemeentelijke regelgeving.

5 RESULTATEN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

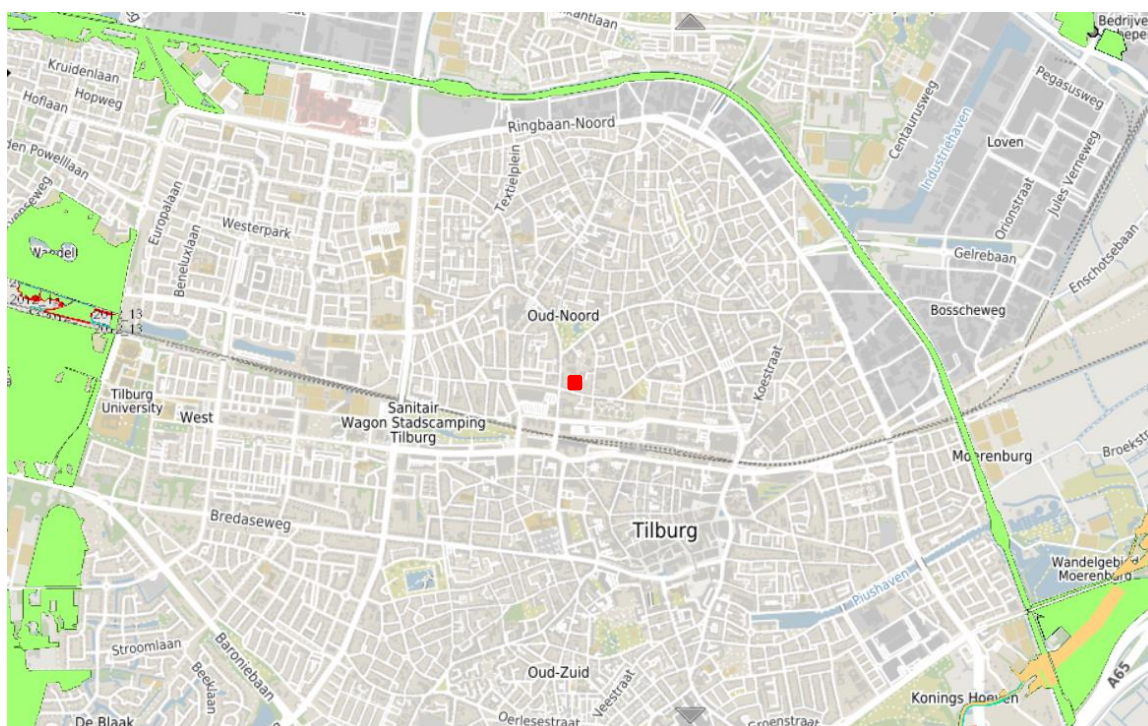
Het projectgebied ligt op ca. 4,7 km ten westen van Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse vennen', 5,4 km ten noordoosten van 'Regte Heide & Riels Laag' en 5,8 km ten zuidwesten van de 'Loonse en Drunense duinen' (figuur 3).

Figuur 3. Ligging projectgebied (rood) t.o.v. de Natura 2000-gebieden Loonse en Drunense Duinen (noordoosten) Kampina & Oisterwijkse Vennen (oosten) en Regte Heide & Riels Laag (zuidwesten).

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de Natura 2000-gebieden omdat deze zich allen op een afstand van meer dan 4 km van het projectgebied bevinden. Natura 2000-gebieden ondervinden op deze afstand geen directe of indirecte verstoring door bijvoorbeeld licht of trillingen. Er wordt wel geadviseerd om een AERIUS-berekening uit te voeren voor de ontwikkeling op deze locatie. Op deze manier kunnen negatieve effecten als vermessing en verzuring door stikstofdepositie worden berekend en eventueel worden uitgesloten.

Het projectgebied ligt op circa 1,6 km afstand van gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Brabant (NNB) en valt niet binnen andere beschermde gebieden (figuur 4). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten van het NNB, de Groenblauwe mantel en andere beschermde gebieden bij de werkzaamheden niet aangetast.

Figuur 4. Globale ligging projectgebied (rood) t.o.v. Natuurnetwerk Brabant (groen/oranje) en andere beschermde gebieden. Bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

Houtopstanden

Er zijn geen bomen aanwezig in het projectgebied.

5.2 Soortbescherming

Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen in de omgeving van het projectgebied de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, franjestaart, rosse vleermuis, bosvleermuis, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen globaal worden opgedeeld in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouw-bewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn. Vervolgens wordt er onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen, bijvoorbeeld zomer- en paarverblijven.

Er zijn geen bomen aanwezig in het projectgebied, waardoor negatieve effecten op boombewonende vleermuizen uitgesloten kunnen worden.

Gebouwbewonende vleermuizen maken doorgaans gebruik van spouwruimtes, spleten en vergelijkbare ruimtes in gebouwen. De panden bevatten geen open stootvoegen en de panden die dakranden hebben zijn compleet afgesloten. Het westelijke pand dat in gebruik is als schuur/opslag heeft wel een opening op de eerste verdieping die vleermuizen toegang tot het pand kunnen bieden (figuur 5). Hierdoor kan de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen niet uitgesloten worden.

Figuur 5. Opening in het westelijke pand die vleermuizen toegang kan bieden. De rechterafbeelding geeft de locatie binnen het projectgebied weer.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Er worden met de sloop van de bebouwing geen kwetsbare verbindingen aangetast. Omdat vleermuizen voldoende gelegenheid hebben om door het landschap te navigeren kunnen negatieve effecten op vliegroutes worden uitgesloten.

Foerageergebieden

De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn windbeschutte plaatsen langs lijnvormige elementen (bijv. sloten, beken en houtwallen), maar ook open plekken in bosgebieden of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. Geschikte elementen zijn echter niet aanwezig in het projectgebied, waardoor effecten op essentiële foerageergebieden kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Algemene soorten

Er wordt verwacht dat er verschillende algemene grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de egel en het konijn. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren in het projectgebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste grondgebonden zoogdieren geldt in Noord-Brabant een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht, waarbij alle handelingen die nadelige gevolgen veroorzaken achterwege gelaten moeten worden (artikel 1.11 Wnb).

Strikt beschermde soorten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de das, bunzing, wezel, steenmarter en eekhoorn in de omgeving van het projectgebied voorkomen. De das, bunzing en wezel kunnen ook op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten hebben alleen vaste rust- en verblijfplaatsen in agrarisch landschap, kleinschalige cultuurlandschappen of bosgebieden en vermijden stedelijke gebieden (Zoogdierverseniging, 2020^a). Daarnaast kan de eekhoorn ook op voorhand worden uitgesloten omdat deze soort nestelt in bomen en er geen bomen aanwezig zijn in het projectgebied.

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke als verblijfplaats. Er zijn verschillende openingen aanwezig in de loodsen die steenmarters toegang kunnen bieden. Daarnaast kan de leegstand van sommige gebouwen in het voordeel zijn van de steenmarter. Echter zijn er in de aanwezige panden geen sporen aanwezig, zoals prooiresten of een latrine, die wijzen op de aanwezigheid van de steenmarter. Aanwezigheid van de steenmarter kan daarom worden uitgesloten.

Vogels

Algemene soorten

Verschiedende algemene vogelsoorten kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Tijdens de quickscan zijn er geen vogels in het projectgebied waargenomen. Alle in het wild levende vogelsoorten mogen niet opzettelijk gestoord, gevangen of gedood worden volgens de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb). Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Hier geldt dat buiten het broedseizoen gewerkt moet worden om verstoring te voorkomen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van maart tot en met juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Strikt beschermde soorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Binnen de bebouwde kom van Tilburg kunnen dit de volgende soorten zijn: slechtvalk, havik, buizerd, sperwer, ransuil, gierzwaluw, roek en huismus. Van deze strikt beschermde soorten kunnen de havik, buizerd, sperwer en ransuil worden uitgesloten aangezien deze soorten in bosrijke gebieden en parken nestelen. Daarnaast kan de slechtvalk worden uitgesloten omdat deze enkel broedt op hoge gebouwen, welke niet aanwezig zijn binnen het projectgebied. De roek kan eveneens worden uitgesloten aangezien deze soort een koloniebroeder is die broedt in hoogopgaande bomen, welke niet aanwezig zijn binnen het projectgebied.

De gierzwaluw is een soort die voorkomt in dorpen en steden waar hij broedt in donkere holtes, spleten en onder dakpannen van gebouwen. De bebouwing in het projectgebied bevat geen elementen die als nestplaats gebruikt kunnen worden door gierzwaluwen. De aanwezigheid van deze soort kan daarom worden uitgesloten.

De huismus is een standvogel die gebonden is aan bebouwing en komt voornamelijk voor in dorpen en steden. De bebouwing binnen het projectgebied bevat geen geschikte openingen waartussen huismussen kunnen nestelen. Huismussen nestelen voornamelijk onder dakpannen, maar de panden hebben allemaal platte of glazen daken. Wel is er klimop en een haag aanwezig in het westen van het projectgebied wat gebruikt kan worden als nestplaats of kan behoren tot de functionele leefomgeving van de huismus (figuur 6). Het voorkomen van de huismus binnen het projectgebied kan daarom niet worden uitgesloten.

Figuur 6. De klimop die mogelijk deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de huismus. Aan de rechterzijde begint de haag die mogelijk ook een functie voor de huismus heeft. De rechterafbeelding geeft de locatie binnen het projectgebied weer.

Naast strikt beschermde soorten, staan er ook soorten in de Wet natuurbescherming beschreven waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn. Dit zijn voornamelijk hollenbroeders, maar ook soorten die op of tegen gebouwen aan nestelen zoals zwarte roodstaart, huiszwaluw en boerenzwaluw. Het projectgebied vormt een geschikte broedbiotoop voor sommige van deze soorten, maar uitwijkmogelijkheden zijn ruim voorradig, waardoor er geen ecologisch zwaarwegende redenen zijn om nesten van deze soorten jaarrond te beschermen.

Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Er wordt verwacht dat er verschillende algemene amfibieën en zoogdieren kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de gewone pad en de bruine kikker. Voor de algemene amfibieën geldt een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder geldt wel de algemene zorgplicht, waarbij alle handelingen die nadelige gevolgen veroorzaken achterwege gelaten moeten worden (artikel 1.11 Wnb).

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de boomkikker, poelkikker, alpenwatersalamander en vinpootsalamander in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Al deze soorten worden nationaal beschermd of beschermd volgens de Habitatrichtlijn (artikel 3.10 en 3.5 Wnb). Aanwezigheid van deze soorten kan op voorhand worden uitgesloten door de afwezigheid van aquatische elementen in het projectgebied.

Overige beschermde diersoorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de teunisbloempijlstaart, grote vos, grote weerschijnvlinder, iepenpage en de veldparelmoervlinder eventueel te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. De teunisbloempijlstaart is beschermd volgens de habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb), de overige soorten zijn nationaal beschermd volgens artikel 3.10 van de Wnb. De grote vos, grote weerschijnvlinder en iepenpage kunnen op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten gebruiken namelijk bomen als waardplant en er zijn geen geschikte bomen aanwezig in het projectgebied. Er zijn enkel wat jonge gewone esdoorns aanwezig, maar deze behoren niet tot de waardplanten van deze soorten.

De teunisbloempijlstaart gebruikt de basterdwederik, teunisbloem, wilgenroosje of kattenstaart voor de ei-afzet. De soort overwintert als pop in de strooisellaag (NDFF, 2020^b). Waardplanten of een geschikte strooisellaag om te overwinteren zijn niet aanwezig binnen het projectgebied, waardoor negatieve effecten op de teunisbloempijlstaart kunnen worden uitgesloten.

De veldparelmoervlinder gebruikt smalle weegbree voor de ei-afzet en overwintert in een spinselnest met ca. tien exemplaren bij elkaar. Het habitat van de soort bestaat uit schrale graslanden met een beschutting van struweel en bosranden (Vlinderstichting, 2020). Het projectgebied vormt geen geschikt habitat voor deze soort. Verder zijn er geen waardplanten of spinselnesten aangetroffen in het projectgebied, waardoor negatieve effecten op de veldparelmoervlinder kunnen worden uitgesloten.

Verder zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde vissen, weekdieren, libellen en kevers rondom het projectgebied. Het projectgebied is merendeels verhard en er is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor het ongeschikt is voor deze soortgroepen.

Vaatplanten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens is de blaasvaren te verwachten in de omgeving van het projectgebied. Deze soort is nationaal beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De soort groeit onder andere op rotsen, (puin)hellingen en oude muren en is zeer zeldzaam in het stedelijk gebied (NDFF, 2020). De afgelopen tien jaar is de blaasvaren waargenomen aan de Piushaven in Tilburg, deze locatie ligt binnen hetzelfde kilometerhok als het projectgebied. Er is één mannetjesvaren waargenomen in het projectgebied, deze bevond zich in de leegstaande loods (figuur 7). Het is duidelijk te zien aan de lengte en de vorm van de bladeren dat dit geen blaasvaren betreft. De aanwezigheid van de blaasvaren kan daarom worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek werden alleen algemene soorten waargenomen zoals gewone klimop, gewone smeerwortel, stinkende gouwe, gewone laurierkers, Canadese fijnstraal, schijnaardbei, gewone esdoorn, gevlekte dovenetel en geel nagelkruid.

Figuur 7. De aangetroffen mannetjesvaren in de leegstaande loods.

5.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de soorten die (mogelijk) aanwezig zijn weer, de effecten waar ze last van hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Grondgebonden zoogdiersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten	Mogelijk	Verstoring verblijfplaatsen	Nader onderzoek nodig
	Verblijfplaatsen boom-bewonende soorten	Nee	Nee	-
	Foerageergebieden	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-
Vogels	Huismus	Mogelijk	Verstoring nestplaatsen/leefgebied	Nader onderzoek nodig
	Algemene soorten	Mogelijk	Verstoring nestplaatsen	Werken buiten het vogelbroedseizoen
Reptielen en amfibieën	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Overige diersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vaatplanten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-

*Er dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

6 CONCLUSIE

6.1 Conclusies soort- en gebiedsbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van het project op vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten (Wnb). Daarnaast zijn de mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden onderzocht. In het projectgebied zijn potentiële verblijfsfuncties van beschermde soorten geconstateerd. Deze worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Soortbescherming

Van een aantal soorten is de aanwezigheid in het projectgebied niet uit te sluiten. Hieronder wordt per soort ingegaan op de bescherming en de mogelijke effecten die zij kunnen ondervinden door de werkzaamheden.

Gebouwbewonende vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is een potentiële invliegopening aangetroffen in het westelijke pand dat in gebruik is als opslag. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen daarom in het projectgebied aanwezig zijn. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor is het verboden om de soorten opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.5 lid 1 Wnb), opzettelijk te verstoren (artikel 3.5 lid 2 Wnb) of de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen (artikel 3.5 lid 4 Wnb). De sloop van het westelijke pand zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze als verblijfplaats fungeert voor vleermuizen. De aanwezigheid van vleermuizen in dit gebouw moet daarom nader worden onderzocht.

Huismus

De gebouwen binnen het projectgebied vormen geen geschikte nestgelegenheid voor de huismus. Wel is er klimop en een haag aanwezig in het westen van het projectgebied wat kan behoren tot de functionele leefomgeving van de huismus. De huismus wordt beschermd volgens artikel 3.1 van de Wnb. Hierdoor is het verboden om de soort opzettelijk te storen, vangen of doden en vaste verblijf- of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen. Daarnaast is ook de functionele leefomgeving van de huismus beschermd. Het verwijderen van de klimop en de haag zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze tot de functionele leefomgeving van de huismus behoren. De aanwezigheid van de huismus en de functie van de begroeiing moet daarom nader worden onderzocht.

Algemene soorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten op het perceel voorkomen. Hierbij moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb). In verband met eventuele aanwezigheid van algemene vogelsoorten tijdens de werkzaamheden moet de sloop en het verwijderen van begroeiing buiten het vogelbroedseizoen worden uitgevoerd. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van maart tot en met juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Eventueel kan er ook voorafgaand aan de werkzaamheden een controle plaatsvinden om de aanwezigheid van broedende vogels binnen het projectgebied uit te sluiten.

Gebiedsbescherming

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de Natura 2000-gebieden omdat deze zich allen op een afstand van meer dan 4 km bevinden van het projectgebied. Er wordt wel geadviseerd een AERIUS-berekening uit te voeren i.v.m. de realisatie en het gebruik van de nieuwe woningen. Hiermee kunnen negatieve effecten als vermessing en verzuring door stikstofdepositie worden berekend en eventueel worden uitgesloten.

Daarnaast ligt het projectgebied op circa 1,6 km afstand van gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het projectgebied ligt niet in de buurt van andere beschermde gebieden. Gezien de ligging buiten het NNB, de Groenblauwe mantel of andere beschermde gebieden worden de kernkwaliteiten bij de werkzaamheden niet aangetast.

Houtopstanden

Er zijn geen bomen aanwezig in het projectgebied.

6.2 Nader onderzoek

Gelet op de geschiktheid van het projectgebied voor gebouwbewonende vleermuizen en de huismus is nader onderzoek noodzakelijk om de daadwerkelijke functie van het projectgebied voor deze soorten te kunnen bepalen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn bij de sloop van westelijke pand en bij het verwijderen van de klimop en haag in het westen van het gebied.

Gebouwbewonende vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021). De onderzoeksmethode naar de gewone dwergvleermuis wordt aangehouden, waarbij ook andere vleermuissoorten aangetoond kunnen worden m.b.v. vleermuisdetectors. Dit houdt in dat onderzocht moet worden of de volgende verblijfsfuncties in het te slopen gebouw aanwezig zijn (BIJ12, 2017^a):

- Kraamverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 juli) met een tussenperiode van minimaal tien dagen;
- Zomerverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 aug) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarbij minimaal één onderzoeksrunde moet plaatsvinden in de kraamperiode. Deze ronde kan gecombineerd worden uitgevoerd met een kraambezoek;
- Paarverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 aug - 30 sep) met een tussenperiode van minimaal tien dagen. In deze periode baltsen de mannetjes om vrouwtjes te lokken. Deze activiteit wordt vastgesteld rondom de paarverblijfplaatsen.

Huisumus

Het nader onderzoek naar de huismus moet worden uitgevoerd tussen 1 april en 15 mei conform het Kennisdocument van BIJ12. In deze periode moeten twee veldbezoeken worden afgelegd met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen. Gedurende één uur moet worden gekeken of er huismussen aanwezig zijn en of de klimop en de haag deel uitmaken van de essentiële functionele leefomgeving (BIJ12, 2017^b).

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

BIJ12 (2017^a). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12

BIJ12 (2017^b). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (2020^a). *Blaasvaren*. Geraadpleegd op 12 november 2020 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/0389#>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (2020^b). *Teunisbloempijlstaart*. Geraadpleegd op 12 november 2020 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/10721#>

Provincie Noord-Brabant (2020). *Interim omgevingsverordening Noord-Brabant*. 's-Hertogenbosch, Nederland: Provincie Noord-Brabant

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) *Vleermuisprotocol 2021, januari 2021*. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

Vlinderstichting (2020). *Veldparelmoervlinder*. Geraadpleegd op 23 november 2020 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/veldparelmoervlinder>

Zoogdiervereniging (2020^a). *Das*. Geraadpleegd op 11 november 2020 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

7.2 Gebruikte websites

www.pdok.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullaney, K. & Zetterström (2009). *Birds of Europe (2e ed.)*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.)*. Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.

